

Leipäsunnuntain 4.paastonajan sunnuntain saarna Teneriffalle

Hyvä kirkkovieras. Lapsuuteni juhannuksiin liittyy vahva muisto limonadikorin hakemisesta Martta-tädin kaupasta. Me lapset saimme hakea ja viedä punaista ihmettä välkkyvän korin kellariin. Vihdoin koitti juhannusaatto, koivuvihtainen sauna ja lupauksien lupaus: saa juoda limpsaa niin paljon kuin jaksaa. Sama lupaus koski äidin paistamia munkkeja. No, arvaatte varmaan, kuinka siinä kävi. Viidennen munkin ja kolmannen juhla juoman jälkeen, vatsa alkoi pitää omaan puheenvuoroaan.

Nyt vuosien jälkeen näen itseni istumassa kivellä kotikoivun alla vatsanväänteissäni. Oivallus iskee kipeästi. Tällaistaahan se tahtoo olla ihmisen elämä ja näyttää koko länsimainen kulttuurikin ahneuksissaan kovin monta kertaa astuvan samaan ansaan. Elämyksiä, mielihyvää, maksettua naurua. Mikään ei riitä, kun juostaan omien halujen, himojen ja loputtomien tarpeiden kintereillä. Sielun nälkään ahmitaan roskaruokaa ja makeita juomia.

Hyvä kirkkoväki. Näiden näkyjen äärelle voi omahyväisesti puristella päätään ja voitella maailmanmenoja. Niin helpolla ei kuitenkaan pääse edes kokenut kilvoittelija ja uskon tien kulkija. Elämän yleinen meno kylvää omaankin sieluun kärsimättömyyttä, imu voi viedä mukanaan. Itse tunnistan tuon tyhjyyden, kun joskus väsyneenä sortunut tuntikaupalla kanavaristeilemään television tarjoilemassa sielun ruokapöydässä. Hengelliseen elämäänkin se kärsimättömyys voi tunkeutua. Menneiden sukupolvien hengellisen sitkeyden eväsläipä voi tuntua kovin köyhältä ravinnolta. Sielun peruseruokana suuret elämykset ovat kuin pienen Joukon juhannusherkuksi, hetken on hurjaa ja huumetta. Peruseruokaa, ruisleipää, ovat Jumalan Sana ja sakramentit, seurakuntayhteys. Elämyksenkin hetkiä on, mutta niitä ei oteta itse kahmimalla, niitä annetaan, kun Jumala armossaan niin päättää.

Näyttelijä Hannu-Pekka Björkman on muistaakseni pohtinut taiteen näkökulmalta sielun ruoka-asioita. Hän taisi sanoa jotenkin tähän tapaan: Huono viihde turruttaa, työntää piiloon elämän syvät ja oikeat asiat, jättää yksin ja tyhjäksi. Hyvä taide avaa ovia syvyyteen, niin elämän kipuun kuin kauneuteen, herkistää meitä näkemään olennaisen ja toden.

Hyvä paastonajan kirkkovieras. Ehtoollispöytä on tänäänkin katettu. Leipään on leivottu ilo, yhteys, kiitos, rakkaus ja syntien anteeksiantamus, viini jakaa samat lahjat. Kristus antaa itsensä, se on suuri salaisuus ja ihme, Kristus keskellämme kutsuu nimeltä, haluaa antaa matkaevääksi elämän korpitielle oikeasti sielua ravitsevaa ruokaa. Jotakin sellaista, joka aitoa, totta aina taivaan portille asti

kuljettavaa. Toinen ottaa Kristuksensa vastaan uskossaan vahvana ja iloisena, toinen epäröiden ja kädet vapisten, elämän murheiden väsyttämänä. Armoa on myös se, että kelpaan, vaikka en ole päässyt irti vaivoistani, epäilyksistäni ja sairauksistani. Meille kaikille annetaan sama ravinto, pöydässä ei enää katsota itseä, vaan Kristukseen.

Tätä katsomista olen minäkin pappina saanut opetella. Oma ensi rippini alkoi nolosti, rivimme pisimpänä poikana nousin jännityksessäni väärään aikaan seisomaan ja ehtoollispöydästä muistankin vain rippipappini huonosti plankatut kengät. Mutta sieltä Lapuan kirkosta alkoi kuitenkin matka kohti kristittyjen yhteyden suurta hetkeä, jossa tärkeää on aivan muu, kun ulkoisesti virheetön käytös.

Itselleni oli erityisen vavahduttava kokemus ehtoollispöydästä niistä tilanteista, jolloin lapsia ensimmäisen kerran alettiin tuoda pyhälle aterialle. Erityisen koskettava muisto liittyy hetkeen, jolloin pöytään polvistui vierekkäin noin viisivuotias vilkkaasti päätään kääntelevä miehenalku ja vapiseva, lähes satavuotias vanhus. Minulle se oli yksi kristillisen seurakunnan kauneimpia kuvia. Tässä sitä ollaan vierekkäin suuret ja pienet erottelematta.

Me kaikki ja Kristus, lupauksensa mukaan.

Outoa jopa loukkaavaa näyttää Kristuksen puhe itsestään ruokana ja juomana olevan silloin kun Jumalan läsnäoloa ja työtä on ylivoimaista tunnistaa. Jumala syntisten ystävässä ja koko lain pelkäksi rakkauden kaksoiskäskeyksi mitätöivässä Nasaretin miehessä!

Leipäsununtain Raamatuntekstit viittaavat ehtoollisen lisäksi toiseenkin salaisuuteen ja ihmeeseen. Kristus ilmestyy sinne, missä nälkäisillä ihmisillä on vain vähän jaettavaa ja annettavaa toisilleen. Mutta kun Kristus siunaa vähäiset eväät kaikille riittää. Näin tapahtuu yhä. Me haluaisimme jakaa vahvuutta, menestystä ja onnistumisia. Jäämme yksin. Mutta kun rohkaistumme jakamaan epävarmuuttamme, heikkouttamme ja haavojamme, me löydämmekin tien aidommin toistemme vierelle. Löytyy syntisten yhteys, jotakin aitoa ja parantavaa. Kristus siunaa avuttomuutemme ja kaikille riittää toivoa ja lohtua. Korven isien ja äitien kristillisyydessä oli tapana, että viimeistään ennen lauantain ehtookelloja asiat pyrittiin sopimaan. Saattoihan vaikkapa isännällä ja emännällä arjen ja ankaran työn tuoksinassa jäädä vihanpito ja puhumattomuus yhteistä eloa varjostamaan. Piti nöyrtyä ja tunnustaa pienuutensa ennen ehtoollispöytää.

Palataan vielä ensi rippiini Lapuan kirkkoon. Tytöt komensivat meitä ankarasti, että meidän on laulettava kunnolla rippivirsi eikä pelleiltävä. Niinpä me lauloimme: Saa ehtoollinen Jeesuksen, niin iloiseksi sydämen, hän läsnä on ja lahjoillaan, käy tässä meitä siunaamaan.

LEIPÄSUNNUNTAIN ESIRUKOUS

Jeesus Kristus, elämän leipä. Kiitos siitä, että sinä saavuit leiväksi nälkämme ja tahdot ruokkia meitä. Kiitos siitä, että samarialaisen naisen elämän janoon tarjosit juotavaa syvimmän elämän lähteestä.

Auta kirkkoasi etsimään aidon elämän leipää sinun sanastasi ja lupauksistasi. Varjele meitä etsimästä sielumme ruokaa ravinnosta, joka ei tyydytä sisimpämme syvintä nälkää.

Herra sinä mursit nälkäisille arjen leipää, joka sinun siunaamanasi riitti tuhansille. Anna meillekin meidän jokapäiväinen leipämme, siunaa arkemme pöytä. Rohkaise meitä murtamaan leivästämmme myös heille, joilla on leipää kovin vähän.

Tänään haluamme erityisesti muistaa Syyrian pommituksissa hätää kärsiä perheitä ja lapsia. Siunaa tuhoalueille leipää ja lääkkeitä vievien matkoja. Anna avun saavuttaa kärsivät. Anna avun ja toivon saavuttaa tällä saarella sairauksien ja elämän vastoinkäymisten alla nääntyvät. Herra muista heitä, armahda meitä.

Herra sinun siunaamanasi arjen leipä muuttui taivaan leiväksi, sinun läsnäolosi lohduksi ja iloksi. Tee tänäänkin ehtoollispöydästä ilon, yhteyden, toivon ja rakkauden pöytä, joka yhdistää meidät jo kotiin päässeiden riemuitsevaan seurakuntaan.